

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-157/21

Polská republika
v.
Evropský parlament
a
Rada Evropské unie

Rozsudek Soudního dvora (pléna) ze dne 16. února 2022

„Žaloba na neplatnost – Nařízení (EU, Euratom) 2020/2092 – Obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Ochrana rozpočtu Unie v případě porušování zásad právního státu v členském státě – Právní základ – Článek 322 odst. 1 písm. a) SFEU – Článek 311 SFEU – Článek 312 SFEU – Údajné obcházení článku 7 SEU a článku 269 SFEU – Údajná porušení čl. 4 odst. 1, čl. 5 odst. 2 a čl. 13 odst. 2 SEU, čl. 296 druhého pododstavce SFEU, protokolu (č. 2) o používání zásad subsidiarity a proporcionality, jakož i zásad svěřeni pravomocí, právní jistoty, proporcionality a rovnosti členských států před Smlouvami – Tvrzení o zneužití pravomocí“

1. *Soudní řízení – Zrychlené řízení – Podmínky – Okolnosti odůvodňující rychlé projednání – Zásadní význam věci pro unijní právní řád – Věc, která se týká pravomocí Unie bránit svůj rozpočet proti zásahům, jež mohou vyplývat z porušení hodnot obsažených v článku 2 SEU – Přípustnost použití tohoto řízení (Článek 2 SEU; článek 263 SFEU; jednací řád Soudního dvora, čl. 133 odst. 1)*

(viz body 27, 28)

2. *Orgány Evropské unie – Právo veřejnosti na přístup k dokumentům – Nařízení č. 1049/2001 – Výjimky z práva na přístup k dokumentům – Ochrana právního poradenství – Převažující veřejný zájem na transparentnosti, který odůvodňuje zpřístupnění dokumentů – Pojem – Povinnost orgánu zvážit existující zájmy – Zpřístupnění právních stanovisek týkajících se legislativního procesu a jejich předložení pro účely soudního řízení – Povinnost orgánu podrobně odůvodnit všechna rozhodnutí o odepření přístupu – Vlastní zájem žalobce na předložení dotčeného právního stanoviska pro účely soudního řízení – Neexistence vlivu (Článek 10 odst. 3 SEU; čl. 15 odst. 1 a čl. 298 odst. 1 SFEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1049/2001, čl. 4 odst. 2 druhá odrážka; rozhodnutí Rady 2009/937, čl. 6 odst. 2)*

(viz body 47–49, 52, 53, 55–57, 59–61)

3. *Akty orgánů – Volba právního základu – Kritéria – Nařízení 2020/2092 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Účel – Ochrana rozpočtu Unie proti zásahům*

vyplývající z porušování zásad právního státu v členském státě – Obsah – Mechanismus podmíněnosti, který podmiňuje čerpání finančních prostředků z rozpočtu Unie tím, že členský stát ctí hodnotu právního státu – Přijetí na základě čl. 322 odst. 1 písm. a) SFEU – Přípustnost – Mechanismus horizontální podmíněnosti spadající pod pojem „finanční pravidla“ ve smyslu tohoto ustanovení

[Článek 2, čl. 5 odst. 2 a článek 49 SEU; články 7, 310, 315 až 317 a čl. 322 odst. 1 písm. a) SFEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092, body 5 a 13 odůvodnění a článek 1, čl. 2 písm. a), článek 3, čl. 4 odst. 1 a 2, čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 1]

(viz body 112–115, 121, 122, 124, 125, 128, 130, 132–138, 140, 142–151, 157–159, 162–165, 168–189)

4. *Rozpočet Evropské unie – Přijetí, Parlamentem a Radou, finančních pravidel stanovících podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu a předkládání účetnictví a jeho auditu – Právní základ – Článek 322 odst. 1 SFEU – Pojem „finanční pravidla“ – Pravidla vymezující způsob vynakládání výdajů stanovených v rozpočtu – Pravidla stanovící povinnosti kontroly a auditu příslušející členským státům v případě plnění rozpočtu ve spolupráci členských států s Komisí, jakož i odpovědnost z toho vyplývající – Zahrnutí – Pravidla, která mají zajistit dodržování zásady řádného finančního řízení*
[Článek 322 odst. 1 písm. a) SFEU]

(viz bod 119)

5. *Právo Evropské unie – Zásady – Zásada solidarity mezi členskými státy – Rozpočtová solidarita založená na vzájemné důvěře mezi členskými státy – Vzájemná důvěra založená na tom, že členské státy ctí hodnoty obsažené v článku 2 SEU, včetně právního státu*
(Článek 2 SEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092, bod 5 odůvodnění)

(viz bod 147)

6. *Právo Evropské unie – Hodnoty a cíle Unie – Hodnoty – Dodržování zásad právního státu – Dosah – Nařízení 2020/2092 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Nařízení opravňující Komisi a Radu kontrolovat, zda členské státy dodržují zásady právního státu – Kontrola omezená na posouzení jednání vnitrostátních orgánů souvisejícího s plněním rozpočtu Unie – Nařízení umožňující Soudnímu dvoru přezkoumat v rámci žaloby na neplatnost legalitu rozhodnutí Rady přijatých na tomto základě – Obcházení postupu podle článku 7 SEU a pravomocí svěřených Soudnímu dvoru článkem 269 SFEU přijetím tohoto nařízení – Neexistence*
[Články 2, 7 a 19 SEU; články 8 a 10, čl. 19 odst. 1, čl. 153 odst. 1 písm. i), čl. 157 odst. 1 a článek 269 SFEU; Listina základních práv Evropské unie; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092]

(viz body 192–204, 206–211, 218–229)

7. *Právo Evropské unie – Zásady – Zásada subsidiarity – Dosah – Použitelnost v oblastech spadajících do výlučné pravomoci Unie – Vyloučení – Nařízení obsahující finanční pravidla,*

*která stanoví podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu Unie – Nařízení spadající do výlučné pravomoci Unie
(Článek 5 odst. 3 SEU; článek 322 SFEU; protokol č. 2 připojený ke Smlouvám o EU a o FEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092)*

(viz body 237, 240, 241)

8. *Akty orgánů – Odůvodnění – Povinnost – Dosah – Akty s obecnou působností – Akty dotčené žalobou na neplatnost
(Článek 296 druhý pododstavec SFEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092)*

(viz body 249, 250)

9. *Právo Evropské unie – Hodnoty a cíle Unie – Hodnoty – Dodržování zásad právního státu – Dosah – Nařízení 2020/2092 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Nařízení opravňující Komisi a Radu kontrolovat, zda členské státy dodržují zásady právního státu – Kontrola omezená na posouzení jednání vnitrostátních orgánů souvisejícího s plněním rozpočtu Unie – Porušení povinnosti respektovat základní funkce členských států a nerespektování jejich národní identity – Neexistence
[Článek 2, čl. 4 odst. 1 a 2 a čl. 5 odst. 2 SEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092, čl. 2 písm. a)]*

(viz body 263–266, 268–270, 282–284)

10. *Právo Evropské unie – Zásady – Právní jistota – Dosah – Nařízení 2020/2092 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Podmínky přijetí opatření v případě porušení zásad právního státu – Vlastní posouzení Komise ohledně ovlivnění nebo vážného ohrožení řádného finančního řízení rozpočtu Unie nebo ochrany finančních zájmů Unie – Odpovědnost Komise za relevanci použitých informací a spolehlivost využitých zdrojů
(Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092, článek 4, čl. 5 odst. 3 a čl. 6 odst. 1 až 9)*

(viz body 285–288, 326–339, 341, 343, 344)

11. *Právo Evropské unie – Zásady – Právní jistota – Unijní právní úprava – Dosah – Nařízení 2020/2092 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Nařízení zavádějící mechanismus podmíněnosti spojený s dodržováním zásad právního státu ze strany členských států – Pojem „právní stát“ – Odkaz na hodnoty Unie zakotvené v článku 2 SEU – Zásady právního státu vycházející z hodnot společných členským státům – Dostatečné upřesnění uvedených zásad
[Články 2 a 19 SEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092, body 3, 8, 9, 10 a 12 odůvodnění a čl. 2 písm. a), článek 3 a čl. 4 odst. 1 a 2]*

(viz body 290–292, 323–325, 328)

12. *Právo Evropské unie – Zásady – Právní jistota – Unijní právní úprava – Požadavek jasnosti a předvídatelnosti – Nařízení 2020/2092 o obecném režimu*

podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Nařízení zavádějící mechanismus podmíněnosti spojený s dodržováním zásad právního státu ze strany členských států – Použití pojmů definovaných v jiných ustanoveních napadené normy nebo unijního práva – Přiznání prostoty k uvážení Komisi a Radě pokud jde o volbu činnosti, na kterou se vztahuje přijímané opatření na ochranu rozpočtu – Přípustnost
(Článek 2 a 19 SEU; článek 310 odst. 5, čl. 317 první pododstavec a článek 325 SFEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1046, čl. 2 bod 59 a čl. 63 odst. 2, a 2020/2092, čl. 4 odst. 1 a 2 a čl. 5 odst. 1 a 3)

(viz body 295, 297–299, 302, 303, 319–321)

13. *Žaloba na neplatnost – Žaloby členských států – Žaloba proti nařízení zavádějícímu režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie – Opatření na ochranu rozpočtu stanovená tímto nařízením, která lze přijmout kvalifikovanou většinou, čímž je z hlasování vyloučen dotčený stát – Žalobní důvody – Žalobní důvod vycházející z porušení zásady rovnosti členských států před Smlouvami – Neopodstatněný žalobní důvod*
(Článek 2, čl. 4 odst. 2 a čl. 16 odst. 2 a 3 SEU; článek 238 odst. 3 SFEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092, čl. 6 odst. 10 a 11)

(viz body 305–309)

14. *Právo Evropské unie – Zásady – Proporcionalita – Dosah – Posuzovací pravomoc unijního normotvůrce – Soudní přezkum – Meze – Posouzení z hlediska skutečností, které existovaly v době přijetí aktu*
(Článek 5 odst. 4 SEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092)

(viz body 353–362)

Shrnutí

Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020¹ zavedlo „mechanismus horizontální podmíněnosti“, jehož cílem je chránit rozpočet Evropské unie v případě porušování zásad právního státu v členském státě. Za tímto účelem umožňuje toto nařízení Radě Evropské unie přijmout za jím definovaných podmínek na návrh Evropské komise vhodná ochranná opatření, jako je pozastavení plateb k tíži rozpočtu Unie nebo pozastavení schválení jednoho nebo více programů financovaných z tohoto rozpočtu. Napadené nařízení podmiňuje přijetí takových opatření předložením konkrétních skutečností způsobilých prokázat nejen porušení zásad právního státu, ale rovněž jeho dopad na plnění rozpočtu Unie.

¹ – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (Úř. věst. 2020, L 4331, s. 1, a oprava v Úř. věst. 2021, L 373, s. 94, dále jen „napadené nařízení“).

Napadené nařízení navazuje na řadu iniciativ týkajících se obecně ochrany právního státu v členských státech², jejichž cílem bylo odpovědět na unijní úrovni na rostoucí obavy ohledně dodržování společných hodnot Unie, jak jsou uvedeny v článku 2 SEU³, ze strany některých členských států.

Polská republika, podporovaná Maďarskem⁴, podala žalobu na zrušení napadeného nařízení. Na podporu svých návrhových žádání v podstatě uvedla, že cílem tohoto nařízení, i když formálně označeného za akt patřící mezi finanční pravidla uvedená v čl. 322 odst. 1 písm. a) SFEU, je ve skutečnosti sankcionovat jakékoli porušení zásad právního státu jako takové ze strany členského státu, přičemž požadavky těchto zásad nejsou každopádně dostatečně přesné. Polsko tedy svou žalobu opírá zejména o nedostatek pravomoci Unie k přijetí takového nařízení, jak z důvodu neexistence právního základu, tak z důvodu obcházení postupu stanoveného v článku 7 SEU, jakož i o nerespektování mezí pravomocí Unie a zásady právní jistoty.

Soudní dvůr, který byl takto vyzván, aby se vyslovil k pravomocím Unie bránit svůj rozpočet a své finanční zájmy proti zásahům, které mohou vyplývat z porušování hodnot uvedených v článku 2 SEU, měl za to, že tato věc má zásadní význam odůvodňující její předložení plénu. Z těchto důvodů bylo vyhověno žádosti Evropského parlamentu o projednání této věci ve zrychleném řízení. Za těchto podmínek Soudní dvůr zamítl žalobu na neplatnost podanou Polskem v plném rozsahu.

Závěry Soudního dvora

Před meritorním přezkumem žaloby rozhodl Soudní dvůr o žádosti Rady nezohledňovat různé části žaloby Polska v rozsahu, v němž se zakládají na skutečnostech vycházejících z důvěrného stanoviska právní služby Rady, které je takto zpřístupněno bez požadovaného povolení. V tomto ohledu Soudní dvůr potvrdil, že předmětný orgán v zásadě může podmínit předložení takového vnitřního dokumentu pro účely soudního řízení předchozím povolením. Nicméně v případě, kdy se dotčené právní stanovisko vztahuje k legislativnímu postupu, jako je tomu v projednávané věci, je třeba zohlednit zásadu transparentnosti, jelikož zpřístupnění takového stanoviska může zvýšit transparentnost a otevřenost legislativního procesu. Převažující veřejný zájem spojený s transparentností a otevřeností legislativního procesu tak v zásadě převažuje nad zájmem orgánů, pokud jde o zpřístupnění vnitřního právního stanoviska. Vzhledem k tomu, že Rada v projednávaném případě neodůvodnila zvláště citlivou povahu dotčeného stanoviska nebo obzvláště široký rozsah překračující rámec dotčeného legislativního procesu, Soudní dvůr žádost Rady zamítl.

Pokud jde o věc samou, Soudní dvůr na prvním místě přezkoumal společně žalobní důvody vycházející z nedostatku pravomoci Unie k přijetí napadeného nařízení.

² – Viz zejména sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 17. července 2019, „Posilování právního státu v rámci Unie – Akční plán“, COM(2019) 343 final, navazující na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 11. března 2014, „Nový postup EU pro posílení právního státu“, COM(2014) 158 final.

³ – Základní hodnoty Unie společné členským státům, které jsou uvedeny v článku 2 SEU, zahrnují hodnoty úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerance, spravedlnosti, solidaritou a rovností žen a mužů.

⁴ – Maďarsko rovněž podalo žalobu znějící na zrušení nařízení 2020/2092 (věc C-156/21).

Pokud jde předně o právní základ napadeného nařízení, Soudní dvůr uvedl, že postup stanovený tímto nařízením lze zahájit pouze v případě, že existují dostatečné důvody domnívat se nejen, že v členském státě dochází k porušování zásad právního státu, ale především že toto porušování dostatečně přímo ovlivňuje nebo vážně ohrožuje řádné finanční řízení rozpočtu Unie nebo poškozuje či vážně ohrožuje ochranu jejích finančních zájmů. Nadto opatření, která lze přijmout na základě napadeného nařízení, se týkají výlučně plnění rozpočtu Unie a všechna mohou omezit financování z tohoto rozpočtu v závislosti na dopadu takového ovlivnění nebo vážného ohrožení na tento rozpočet. Cílem napadeného nařízení je tedy chránit rozpočet Unie před zásahy vyplývajících dostatečně přímo z porušování zásad právního státu, a nikoliv sankcionovat toto porušování jako takové.

V odpověď na argumentaci Polska, podle níž předmětem finančního pravidla nemůže být upřesnění rozsahu požadavků vlastních hodnotám uvedeným v článku 2 SEU, Soudní dvůr připomněl, že skutečnost, že členské státy respektují společné hodnoty, na kterých je Unie založena, které tyto státy určily a sdílejí a které definují samotnou identitu Unie coby právního řádu společného těmto státům, mezi něž patří právní stát a solidarita, odůvodňuje vzájemnou důvěru mezi těmito státy. Vzhledem k tomu, že toto respektování představuje pro členský stát podmínku požívání veškerých práv vyplývajících z uplatňování Smluv, musí být Unie schopna, v mezích svých pravomocí, tyto hodnoty hájit.

Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že respektování těchto hodnot nelze omezovat na povinnost, kterou má kandidátská země za účelem přistoupení k Unii a které se může zprostit po svém přistoupení. Dále zdůraznil, že rozpočet Unie je jedním z hlavních nástrojů umožňujících konkretizovat v rámci politik a činností Unie základní zásadu solidarity mezi členskými státy a že uplatňování této zásady prostřednictvím tohoto rozpočtu spočívá na vzájemné důvěře, kterou mají tyto státy v odpovědné využívání společných prostředků zahrnutých do tohoto rozpočtu.

Řádné finanční řízení rozpočtu Unie a finanční zájmy Unie přitom mohou být vážně ohroženy porušováním zásad právního státu, ke kterému dochází v členském státě. Důsledkem tohoto porušování totiž může být zejména neexistence záruky, že výdaje hrazené z rozpočtu Unie splňují všechny podmínky financování stanovené unijním právem a odpovídají tedy cílům sledovaným Unií při financování takových výdajů.

Takový „mechanismus horizontální podmíněnosti“, jako je mechanismus zavedený napadeným nařízením, který podmiňuje čerpání finančních prostředků z rozpočtu Unie tím, že členský stát dodržuje zásady právního státu, tedy může spadat do pravomoci stanovit „finanční pravidla“ týkající se plnění rozpočtu Unie, kterou Smlouvy přiznávají Unii. Soudní dvůr upřesnil, že ustanovení napadeného nařízení, která určují tyto zásady, vyjmenovávají případy, které mohou svědčit o porušování uvedených zásad, upřesňují situace nebo jednání, kterých se musí takové porušování týkat, a definují povahu a rozsah ochranných opatření, která mohou být případně přijata, jsou nedílnou součástí takového mechanismu jakožto jeho základní prvky.

Pokud jde dále o výtku vycházející z údajného obcházení postupu stanoveného v článku 7 SEU, Soudní dvůr odmítl argumentaci Polska, podle níž pravomoc posuzovat porušování hodnot obsažených v článku 2 SEU, konstatovat je a případně za něj ukládat sankce přiznává unijním orgánům výlučně postup stanovený v článku 7 SEU. Vedle postupu stanoveného v článku 7 SEU totiž řada ustanovení Smluv, často konkretizovaných různými akty sekundárního práva, přiznává unijním orgánům pravomoc posuzovat porušování hodnot obsažených v článku 2 SEU, ke kterému dojde v členském státě, konstatovat toto porušování a případně za něj ukládat sankce.

Soudní dvůr kromě toho uvedl, že cílem postupu stanoveného v článku 7 SEU je umožnit Radě sankcionovat závažné a trvající porušování kterékoliv ze společných hodnot, na kterých je Unie založena a které definují její identitu, s cílem zejména přimět dotýčný členský stát, aby toto porušování ukončil. Napadené nařízení má naproti tomu chránit rozpočet Unie, a to pouze v případě porušení zásad právního státu v členském státě, které ovlivňuje nebo vážně ohrožuje řádné plnění tohoto rozpočtu. Kromě toho postup stanovený v článku 7 SEU a postup zavedený napadeným nařízením se liší, pokud jde o jejich předmět, podmínky jejich zahájení, podmínky pro přijetí a zrušení stanovených opatření, jakož i povahu těchto opatření. Tyto dva postupy tedy sledují různé cíle a mají značně odlišný předmět. Z toho dále vyplývá, že o postupu zavedeném napadeným nařízením nelze mít ani za to, že jeho cílem je obejít omezení obecné pravomoci Soudního dvora stanovené v článku 269 SFEU, jelikož jeho znění se týká pouze přezkumu legality aktu přijatého Evropskou radou nebo Radou podle článku 7 SEU.

Na druhém místě Soudní dvůr přezkoumal ostatní meritorní výtky vznesené Polskem proti napadenému nařízení.

V tomto rámci Soudní dvůr předně konstatoval, že tvrzení Polska vycházející z porušení zásady svěření pravomocí, jakož i povinnosti respektovat základní funkce členských států jsou zcela neopodstatněná. Soudní dvůr totiž připomněl, že svobodný výkon pravomocí členských států, k němuž jsou oprávněny ve všech oblastech, které jsou jim vyhrazeny, je možný jen v souladu s unijním právem. Nicméně Unie si tím, že požaduje, aby členské státy plnily povinnosti, které pro ně vyplývají z unijního práva, nečiní v žádném případě nárok na to, aby tyto pravomoci vykonávala sama, a tudíž aby si je přisvojila.

Soudní dvůr v rámci přezkumu žalobních důvodů vycházejících z nerespektování národní identity členských států a z porušení zásady právní jistoty dále konstatoval, že argumentace Polska ohledně nedostatečné přesnosti, kterou je podle něj stíženo napadené nařízení, je zcela nepodložená, jak pokud jde o kritéria týkající se podmínek zahájení řízení, tak pokud jde o volbu a rozsah opatření, která mají být přijata. V tomto ohledu Soudní dvůr především uvedl, že zásady uvedené v napadeném nařízení, jakožto základní prvky pojmu „právní stát“⁵, byly podrobně rozvinuty v jeho judikatuře, že zdrojem těchto zásad jsou společné hodnoty uznávané a uplatňované členskými státy rovněž v jejich vlastních právních řádech a že vyplývají z pojmu „právní stát“, který členské státy sdílejí a ke kterému se hlásí jako k hodnotě společné jejich ústavním tradicím. Soudní dvůr tedy konstatoval, že členské státy jsou schopny dostatečně přesně určit podstatný obsah každé z těchto zásad, jakož i požadavky z nich vyplývající.

Pokud jde konkrétně o kritéria týkající se podmínek zahájení postupu a výběru a rozsahu opatření, která mají být přijata, Soudní dvůr upřesnil, že napadené nařízení vyžaduje pro přijetí ochranných opatření, která stanoví, aby byla prokázána skutečná souvislost mezi porušením zásady právního státu a ovlivněním nebo vážným ohrožením řádného finančního řízení Unie nebo jejích finančních zájmů, a aby se takové porušení týkalo situace nebo jednání příčitatelných orgánů členského státu a relevantních pro řádné plnění rozpočtu Unie. Kromě toho uvedl, že pojem „vážné ohrožení“ je upřesněn v unijní finanční právní úpravě, a připomněl, že ochranná opatření, která lze přijmout, musí být striktně přiměřená dopadu zjištěného porušení na rozpočet Unie. Konkrétně, podle Soudního dvora se tato opatření mohou vztahovat na jiné činnosti a programy, než které byly dotčeny takovým porušením, pouze v míře nezbytné k dosažení cíle ochrany tohoto

⁵ – Podle čl. 2 písm. a) napadeného nařízení pojem „právní stát“ zahrnuje „zásady zákonnosti, jejímž předpokladem je transparentní, odpovědný, demokratický a pluralitní zákonodárný proces; právní jistoty; zákazu svévole výkonné moci; účinné soudní ochrany nezávislými a nestrannými soudy, včetně přístupu ke spravedlnosti, a to i pokud jde o základní práva, oddělení moci a zákazu diskriminace a rovnosti před zákonem“.

rozpočtu jako celku. Nakonec Soudní dvůr konstatoval, že Komise musí dodržet striktní procesní požadavky, které vyžadují zejména několik konzultací dotyčného členského státu, což podléhá přezkumu ze strany unijního soudu, a dospěl k závěru, že nařízení splňuje požadavky zásady právní jistoty.

Konečně v rozsahu, v němž Polsko zpochybňuje samotnou nezbytnost přijetí napadeného nařízení ve světle požadavků zásady proporcionality, Soudní dvůr uvedl, že tento stát nepředložil žádnou skutečnost způsobilou prokázat, že unijní normotvůrce překročil širokou posuzovací pravomoc, kterou má v tomto ohledu. Zamítnutí posledně uvedené výtky tedy Soudnímu dvoru umožňuje zamítnout žalobu v plném rozsahu.